

תוכנייה

גשר מעל תהום

כנס על חטיבתי בנושא הפסיכולוגיה של הקיטוב

6-7 בפברואר

מלון ג'ייקוב ריזורט חדרה

מדינת ישראל נקרעת כבר שנתיים במאבק מקטב ורעיל בין קבוצות בעלות השקפות שונות על צביונה ודמותה. מאבק המפלג את החברה ומסכן את קיומנו. כפסיכולוגים הפוגשים את הקיטוב באופן אישי וגם מקצועי, רבים מאתנו מתלבטים בשאלות לגבי תפקידנו בשעות קשות אלו, היכן עובר הגבול בין האישי למקצועי, כיצד ניתן להשתמש בכלים שלנו ליצירת אווירה של הקשבה והכלה שתאפשר שיח בונה.

הפ"י מזמינה אותך ליומיים של חשיבה, לימוד והתלבטות משותפת. ביחד עם מיטב המומחים בארץ ובעולם נבחן את המנגנונים הפסיכולוגיים המובילים לקיטוב, ננסה להבין את הדינמיקות המורכבות ונדון בתפקידנו כפסיכולוגים.

הסתדרות הפסיכולוגים בישראל
Israel Psychological Association

יום חמישי - 6.2

09:00–09:30

התכנסות

09:30–10:00

דברי פתיחה

מנחם קלמנזון

10:00–11:30

ביוגרפיה של קיטוב: ביולוגיה, פילוסופיה, סוציולוגיה וטכנולוגיה

מדינות מערביות ודמוקרטיות רבות חוות, בשנים האחרונות, טלטלה משמעותית. הלכידות הפנימית במדינות אלו מתערערת לנוכח התחזקות תופעת הקיטוב הפוליטי שיוצרת קרע עמוק והתרחקות בין קבוצות חברתיות. במהלך השיחה, אפרת שפירא רוזנברג וד"ר מיכה גודמן ינסו להבין את הסיבות להיווצרות הקיטוב, לשרטט את השלכותיו ולבחון את המאפיינים הייחודיים של הקרע הפנימי בחברה הישראלית.

אפרת שפירא רוזנברג

אשת תקשורת ומנהלת תוכן בבית אבי חי, יו"ר תנועת "נאמני תורה ועבודה" ו-"קולך".

ד"ר מיכה גודמן

הוגה דעות וסופר שחיבר שבעה רבי מכר. ביניהם "היתר סודותיו של מורה הנבוכים", "מילכוד 67" ו-"היום השמיני".

אפרת שפירא רוזנברג וד"ר מיכה גודמן מגישים ביחד את ההסכת (פודקאסט) "מפלגת המחשבות: הרעיונות הגדולים מאחורי הפוליטיקה הישראלית".

11:30–12:00

הפסקה

יום חמישי - 6.2

12:00-13:30

מנגנונים פסיכולוגים בבסיס הקיטוב

נושא היווצרות הקיטוב בחברה העסיק את עולם הפסיכולוגיה מאז ומעולם, הן במישור התיאורטי-מחקרי והן במישור היישומי. זאת בעיקר נוכח העובדה שגם התחום הפסיכולוגי עצמו ידע לאורך שנות ההיסטוריה שלו פיצולים וחרמות. הפאנל יפגיש חוקרים ואנשי מקצוע מתחומים מגוונים בפסיכולוגיה לדיון מעמיק בתופעה המורכבת מנקודות מבט שונות, תוך התייחסות להיבטים אישיותיים, פסיכואנליטיים, חברתיים ורוחניים.

פאנל בהנחיית: ד"ר שרון זיו ביימן

פסיכולוגית קלינית-מדריכה, חברת סגל בבי"ס למדעי ההתנהגות במכללה האקדמית תל אביב-יפו ומנהלת את "מכון מפרשים לחקר והוראת הפסיכותרפיה". מייסדת ומלמדת בתוכנית "עוגן", חברה ב-"קבוצת שיח" ועורכת מדור המחקר בפסיכותרפיה ב-"שיחות".

פרופ' לילך שגיב

פסיכולוגית חברתית-תעסוקתית בבית הספר למנהל עסקים באוניברסיטה העברית וסגנית הרקטור לעניינים אקדמיים. מחקרה מתמקדים בערכים אישיים, מקצועיים ותרבותיים.

ד"ר ברוך כהנא

פסיכולוג קליני מדריך, פסיכולוג אנליטי, חבר עמותת 'בסוד שיח' לדיאלוג בחברה הישראלית וממייסדי מכון רוטנברג לפסיכולוגיה יהודית.

דוד בנאי

פסיכולוג קליני. ייסד ומרצה בבית הספר "דעת" ללימודי התאוריה הפסיכואנליטית ובמסלול לטיפול מיני באוניברסיטת בר-אילן. בנוסף, משמש כיועץ קליני ומדריך במסגרת שירותים פסיכולוגים שונים ורווחה.

13:30-15:30

הפסקת צהרים

15:00-15:30

קבלת חדרים

יום חמישי - 6.2

15:30-16:15

דינמיקה פסיכולוגית של קיצוניות

המונח "קיצוניות" משמש בדרך כלל לתיאור אלימות פוליטית או עמדות פוליטיות מקוטבות, אך הוא יכול להתרחב גם לתחומים נוספים כמו דיאטות קיצוניות, ספורט אתגרי או קשרים רגשיים אינטנסיביים. במסגרת הרצאה זו, יוצג מודל פסיכולוגי המתייחס למגוון גילויי הקצנה ומנסה להציע הסבר מאגד להם. המודל טוען כי קיצוניות בכל תחום נובעת מחוסר איזון מוטיבציוני, שבו צורך בסיסי אחד גובר על פני אחרים וגורם להסרת העכבות על ההתנהגות. במקרה של תוקפנות פוליטית, אלימות או טרור, הצרכים הדומיננטים המזוהים הם הכמיהה האנושית והבסיסית לכבוד, הערכה ומשמעות.

פרופ' אריה קרוגלנסקי

פרופסור לפסיכולוגיה, בעל שם עולמי, מאוניברסיטת מרילנד ושותף-מייסד במרכז START למצוינות בחקר הטרור וההתמודדות עמו. מחקריו, המתמקדים בתהליכים פסיכולוגיים בסיסיים ובפסיכולוגיה של הטרור, זכו לאלפי ציטוטים ולפרסים מדעיים יוקרתיים, ביניהם פרס ויליאם ג'יימס ופרס דונלד קמפבל.

16:15-19:30

מפגש מיוחד עם איתי אנגל וצפייה בסרט "לאן את הולכת, אאידה?"

העיתונאי איתי אנגל, שתיעד את המלחמה בבוסניה על הרקע ההיסטורי והגיאוגרפי המורכב של בוסניה ויוגוסלביה, ייתן רקע מקדים לצפייה בסרט "לאן את הולכת אאידה?", זוכה פרס האקדמיה האירופאית לקוננוע לסרט הטוב ביותר לשנת 2021. הסרט מתאר את התהליך שהוביל לטבח בסרברניצה ב-1995, שהיה הטבח הגדול ביותר באירופה מאז מלחמת העולם השנייה.

איתי אנגל

כתב מערכת עובדה, זוכה פרס סוקולוב לעיתונאות, מועמד לפרס האמי הבינלאומי ומתעד סכסוכים בעולם במשך 32 שנה.

דיון עם הקהל בהנחיית: יורם שליאר

פסיכולוג חינוכי מומחה ויועץ ארגוני בעל 34 שנות ניסיון. מתמחה בשילוב קולנוע בתהליכים ארגוניים, בחינוך, בסדנאות ובטיפול. יושב ראש הסתדרות הפסיכולוגים בישראל (הפ"י).

יום חמישי - 6.2

19:30–20:30

ארוחת ערב

20:30–21:00

נפגשים באולם למשקה ומינגלינג

21:00–22:30

מבוא קליל להקשבה

המבוא יתמקד בהדגמת שני כלים בסיסיים של הקשבה. המשתתפים יוזמנו לשחק משחקים בזוגות ולאחר התרגילים, המנחה יסקור בקצרה את ההיגיון מאחורי הכלים הללו, ויציג את המגבלות של כלים כמו "הקשבה פעילה" וכלים נוספים להקשבה. לסיום, המשתתפים יתחלקו לקבוצות קטנות וידונו בחוויות ותובנות שעלו מהמפגש.

מפגש חווייתי בהובלת פרופ' אבי קלוגר

חוקר התנהגות ארגונית בבית הספר למנהל עסקים באוניברסיטה העברית. במסגרת מחקריו, תיעד את הנזקים שגורם משוב – גם חיובי – לביצועים. כיום, הוא מתמקד בחקר ההשפעות המיטיבות של הקשבה בעבודה ומחוצה לה, וכן בסיבות המונעות מאנשים להקשיב.

יום שישי - 7.2

09:00-7:30

ארוחת בוקר ופינוי חדרים

10:00-09:00

הכרה והרס של עצמיים מרובים: ישראל 2025

הפסיכואנליזה ההתייחסותית מתארת את נפש האדם כקבוצה של מצבי עצמי (עצמיים מרובים), אשר, בדומה לחלקים ולקבוצות בחברה, מקיימים ביניהם יחסים מורכבים של קונפליקט, השתלטות, ניתוק והדרה, אך גם של הכרה הדדית ותנועה מחוברת. מתוך פרספקטיבה זו, ההרצאה תתבונן במתרחש בחברה הישראלית בכלל, ובשנתיים האחרונות בפרט, ותנסה לאפיין את תפקידו של המטפל, ושל קהילת בריאות הנפש בכלל, בהתמודדות עם הדינמיקות המורכבות הללו.

ד"ר בועז שלגי

פסיכולוג קליני, מרצה בתכנית לפסיכותרפיה בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב, עורך ראשי של "שיחות": כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה.

11:00-10:00

כשהקיטוב בחברה פולש לחדר הטיפול

הצגת ויניטות ודיון עם הקהל

המושב נועד לחשוף את משתתפי הכנס למורכבות, האתגרים והגוונים השונים של העבודה הטיפולית בעידן המאופיין בקיטוב חברתי עמוק. הדוברים יציגו דילמות אתיות ומקצועיות שאיתן מתמודדים מטפלים רבים, ויפרשו דרכים להתמודד עימן מניסיונם האישי, תוך פתיחת אפשרות להשתתפות והצגת שאלות מצד הקהל.

הנחייה : מישאל חירורג

פסיכולוג קליני, מנחה קבוצות, ממקימי המכון הישראלי לאנליזה קבוצתית ויו"ר לשעבר של עמותת "בסוד שיח" לקידום דיאלוג בין קבוצות קונפליקט.

יום שישי - 7.2

פרופ' יהודה בר שלום

ראש התוכנית לתואר שני בייעוץ חינוכי במכללה האקדמית רמת גן ומרצה במרכז מלטון באוניברסיטה העברית. בעל דוקטורט ופרופסורה בחינוך בנוסף לתארים שניים בייעוץ חינוכי, בע"ס קלינית ועוד. מאסטר בשיטת TEAM CBT ועוסק בהכשרת מטפלים בישראל ובעולם בשיטה זו.

נעמי (יפה) עיני

פסיכולוגית חינוכית מומחית ומדריכה, דוקטורנטית לפסיכולוגיה, בוגרת בי"ס מנדל למנהיגות חינוכית, בעלים ומנכ"ל חברת ויקטור פראנקל – ישראל להפצת הלוגותרפיה.

11:00–12:00

תקווה בזמני משבר

מהי תקווה? מהו כוחה ומהן הסכנות הכרוכות בה? כיצד ניתן לתחזק תקווה בזמני משבר, והאם יש לה השפעה ממשית? בהרצאה זו יוצגו כוחה יוצא הדופן של התקווה לצד הסכנות והפגמים הטמונים בה. בנוסף, יוסבר כיצד ניתן למדוד תקווה, ויוצעו תובנות מעשיות לעבודה עם תקווה בתקופות של משבר חברתי ופוליטי.

ד"ר עודד אדומי לשם

חוקר באוניברסיטה העברית העוסק בתחום הפסיכולוגיה הפוליטית. מחקריו נוגעים בתקשורת פוליטית, דעת קהל, פוליטיקה מקומית ועולמית, ומחשבה ליברלית, תוך דגש מיוחד על חקר התקווה כתופעה חברתית ופוליטית. בשנת 2024 ייסד את המרכז הבינלאומי לקידום מחקר בסיסי ויישומי בנושא התקווה באוניברסיטה העברית.

12:00–12:15

סיכום ונעילת הכנס